

6. ročník - Čj (1. týden)

A) MLUVNICE:

1) opakování slovních druhů a podstatných jmen (učebnice str. 9-10),

vypracuj do pracovního sešitu:

str. 10/1, 3, 4, 5, 7 a, b, c (podmět+přísudek), **d** (podobné slovo stejného významu),
e (osoba, číslo, způsob, čas), **f** (slova se stejným kořenem);

B) SLOH – žádný úkol 😊.

C) LITERATURA:

1) Opiš si do sešitu literatury:

Výrazové forma literatury:

Proza (volné psaní, dělení na odstavce, kapitoly)

Poezie (daná pravidla, sloka, verš, rým, rytmus)

Lyrika (básně, písně) se dělí na: milostnou, přírodní, vlasteneckou, satirickou (posměšnou).

Metafora = přenesení významu na základě vnější podobnosti.

Patří k obrazným pojmenováním. Např.: *kapička štěstí, havraní vlasy...*

Personifikace je druhem metafory.

2) vypracuj PL na další straně, odpovědi si zapiš do sešitu literatury (úkoly před čtení a úkoly k textu).

Vše zkontrolujeme po návratu do školy.

Úkoly před čtením:

- Zavři oči a představ si své oblíbené místo v krajině. Vypiš barvy, které před sebou vidíš. Jaké zvuky se ti vybaví? Cítíš nějaké vůně?

U řek

Antonín Sova

U řek mám večer vlažný rád,
u řek, kde plno mušlí leží,
kde zvolna z řeky vstává chlad
a bílá pěna z dálky sněží.

A večer když se nachýlí⁴
a měsíc v řece kdy se houpá,
ten noční chodec, napilý
modravou parou, z vod jež stoupá:

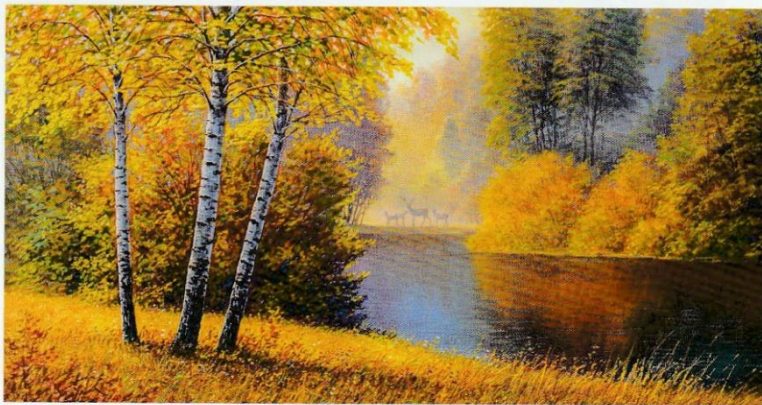
U řek mám břízy nejraděj
a olše, do nichž stín se dere,
a cvrčků šum a vázek rej¹
a v dále města rysy šeré².

rád spřádám rytmus hudby pln
při vzpomínkách a sladké tuše⁵,
při šplounání⁶ ztišených vln
a při vzrušení celé duše.

(Květy intimních nálad)

Rád u řek rybáře já zřím³
za clonou par s lodičkou línou
se ploužit šerem večerním,
kdy červánky v mze modré hynou.

- 1 rej – zde rychlý, vířivý pohyb vázek; 2 šeré – šedé, tmavé; 3 zřít – vidím; 4 nachýlí se – zvolna končí; 5 tucha – tušení; 6 šplounání – šplouchání

Úkoly k textu:

- 1 Jaké pocity vyvolává atmosféra nastíněná ve výchozím textu? Jak dlouhé má trvání?
- 2 Kterými smysly uchopuje autor básně popisované okamžiky?
- 3 Pokus se vysvětlit následující obrazná pojmenování:
  - a) zvolna z řeky vstává chlad;
  - b) s lodičkou línou;
  - c) červánky v mze modré hynou;
  - d) večer když se nachýlí;
  - e) měsíc v řece kdy se houpá.
- 4 Do kolika slok je uvedená báseň rozdělena? Kolik veršů má každá sloka?
- 5 Rýmují se uvedené verše? Pokud ano, dokážeš určit druh rýmu?

O autorovi:

ANTONÍN SOVA
český básník a prozaik
19. a 20. století.
Známý je především jako autor
intimní lyrické
poezie. Sovovy
verše jsou jemné,
náladové, mnohdy
melancholické.